Lessuggestie bij bezoek aan de kerk

De Kijkdooskerk

Groep 5 en 6

GRONINGER KERKEN schoolkerk

Inleiding

Deze lessuggestie hoort bij de lesbrief *De Kijkdooskerk*, onderdeel *Bezoek aan een kerk & schetsen*.

De kerken van Groninger Kerken worden vaak niet meer gebruikt voor kerkdiensten. In alle kerken is een Plaatselijke Commissie met vrijwilligers actief. Zij organiseren activiteiten in de kerk, zoals concerten, rondleidingen of lezingen. Soms ook dingen voor het dorp of de school, zoals een dorpsontbijt, bruiloft of lampionnen-tentoonstelling met Sint Maarten.

Deze les is bedoeld om kinderen goed te leren kijken naar het kerkgebouw. Door goed te kijken, kun je al een heleboel informatie verzamelen. Nadat iedereen even goed heeft rondgekeken, ga je in gesprek aan de hand van een aantal vragen. De vragen gaan over de leeftijd van de kerk, maar ook over monumenten en onderhoud. De leerlingen gaan ook nadenken over de toekomst: wat betekent het om een monument te beheren, en wat zouden de leerlingen zelf met deze kerk willen doen?

Zo maken we de leerlingen ervan bewust dat de kerk door de jaren heen steeds veranderde, en dat dat in de toekomst misschien ook nog gebeurt – maar dat zij daar zélf ook een rol in kunnen spelen.

De leerlingen maken aan de hand van een opdracht (of een aantal) tekeningen in de kerk. Zo doen ze inspiratie op voor het maken van de Kijkdooskerk, terug in de klas.

De meeste kerken in het noorden van Nederland vinden hun oorsprong in de middeleeuwen, meestal tussen 1200 en 1300. Kijk op de website www.groningerkerken.nl/nl/kaart of op www.kerk[plaatsnaam].nl (bijvoorbeeld www.kerkleegkerk.nl) om meer te weten te komen over de kerk die je bezoekt.

In kerken is een heleboel gebeurd door de eeuwen heen. Je ziet allemaal tijdlaagjes op elkaar. Ooit zijn ze gebouwd voor het katholieke geloof, daarna vaak verbouwd voor protestants gebruik. Steeds hadden de mensen andere dingen nodig, en dat zie je terug in de kerk en het interieur. Protestanten vonden de Bijbel bijvoorbeeld heel belangrijk. Daarom bouwden ze een preekstoel, zodat de mensen goed konden luisteren naar de verhalen uit de Bijbel die de dominee vertelde en uitlegde. Later wilden mensen ook weleens muziek draaien of een microfoon gebruiken, daarom kwamen er geluidsinstallaties en boxen in de kerk te hangen. Zo zijn er ook lampen komen te hangen en is er vaak een verwarming geïnstalleerd. Of een wc en een keukentje.

Meenemen naar de kerk

- het boek *De kerk als tijdmachine*
- papier
- clipboards of een stevig stuk karton als ondergrond
- potloden, grafiet of houtskool

Goed kijken

Begin binnen met stil rondkijken. Iedere leerling neemt één ding in het hoofd en vertelt daarna wat ‘ie had gezien. Ga daarna met de leerlingen in gesprek aan de hand van de volgende vragen. Ze zijn gerangschikt per thema. Kies er één of behandel ze allemaal.

Gesprek in de kerk

Oud en nieuw

1. Hoe oud is deze kerk?
2. Is alles even oud?
3. Als je goed rondkijkt in de kerk zie je misschien wel dat er een keer iets is verbouwd. Zie jij in deze kerk sporen van vroeger? Vind je het mooi dat je die sporen ziet, of juist niet?
4. Heb je ook dingen in huis, die even oud zijn als deze kerk?
5. Als jij terug kon reizen in de tijd, wat zou jij dan in deze kerk willen meemaken? Naar welke tijd zou je terugreizen? Waarom juist die tijd?

Monument en onderhoud

1. Oude kerken zijn vaak monumenten. Deze kerk is ook een monument. Dat betekent dat je er niet zomaar iets aan mag veranderen. Je mag er niet zomaar spijkers in de muur slaan, of er kunststof kozijnen inzetten.
    a. Wat vind je daarvan? Vind je het goed dat oude gebouwen beschermde monumenten zijn, of niet?
    b. Wat zijn de voor- en nadelen daarvan, dat je niet zomaar iets mag veranderen?
2. Wat moet er aan deze kerk gedaan worden om hem goed te onderhouden? Af en toe moet er bijvoorbeeld geschilderd worden. Kan je nog andere dingen bedenken?
3. Een monument heeft vaak een blauwwit ‘schildje’ hangen aan de buitenkant. Heb je dat weleens vaker gezien?

Toekomst: wat vind jij?

1. Wat vind je het mooist aan deze kerk? (en waarom?)
2. Als jij een miljoen euro had, en je mocht dat alleen aan de kerk besteden, wat zou je daar dan mee doen? Alles mag!
3. Wat kan níét in een kerk, volgens jou? En waarom niet? Vinden de anderen dat ook?
4. Van wie is deze kerk, denk je? Mag iedereen hier komen?
5. Denk je dat deze kerk er over 100 jaar nog staat? Waarom wel of juist niet

Opdrachten

De leerlingen gaan zelf op ontdekking uit in de kerk. Vertel dat ze overal mogen kijken, tenzij er deuren op slot zitten. En alles natuurlijk met respect – samen houden we de kerk netjes voor iedereen. De leerlingen maken tekeningen aan de hand van de opdracht. Deze hoeven niet tot in de puntjes af te zijn – het zijn schetsen voor het maken van de Kijkdooskerk. Geef iedere leerling een andere opdracht. Wie snel klaar is mag een volgende doen.

- Maak een tekening van alles wat VIERKANT is in deze kerk. Kijk ook buiten!
- Maak tekeningen van alles wat ROND is in deze kerk. Kijk ook buiten!
- Zoek iets dat héél oud is volgens jou en teken het na. Zoek daarna iets dat juist heel nieuw is, en teken dat na.
- Tel hoeveel ramen er in de kerk zijn. En hoeveel soorten zijn er? Teken je favoriet.
- Bekijk of er ook bomen rond de kerk staan. Hoeveel kun je tellen? Teken eentje die je het mooist vindt.
- Heeft deze kerk een toren? Bekijk 'm eens van buiten! Staat er ook iets op de toren te blinken? Teken het na!
- Ga in de kerk op je rug liggen. Ergens in het midden. Welke kleur heeft het plafond? Hangt er iets aan? Teken het!
- Stel je wilt even zitten in deze kerk. Waar kun je allemaal op zitten? Teken het!

***Tip**: Je kunt er ook voor kiezen om foto's te maken. Daarvoor heb je wel een aantal smartphones/camera's nodig.*